Dosarul nr. 2-814/24
2-24091048-24-2-14082024

**H O T Ă R Â R E**
**În numele Legii**

05 septembrie 2025
or.Criuleni

**Judecătoria Criuleni (sediul Central)**
Instanța compusă din
Președintele ședinței, judecător Arapu-Buțco Alina
Grefier Maia Morărescu

Cu prezența avocatului Constantin Goncear, reprezentantul pârâtului Casian Oleg, care a opinat întru admiterea parțială a cerințelor de majorare a cuantumului pensiei de întreține a copiilor.

În lipsa reclamantei Buzgan Tatiana și a reprezentantului acesteia, avocatul Dorin Podlisnic, care au depus cerere de examinare în lipsă.

a examinat în ședință de judecată publică cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Dorin Podlisnic, în numele lui Buzgan Tatiana îndreptată către Casian Oleg, privind modificarea cuantumului prin majorare a pensiei de întreținere pentru copii minori.

Cererea de apel depusă la 24 septembrie 2025, hotărârea întocmită integral la data de 17 noiembrie 2025.

**a constatat:**

Pretențiile formulate de partea reclamantă:

La data de 14 august 2024, avocatul Dorin Podlisnic, acționând în numele lui Buzgan Tatiana a depus pe rolul Judecătoriei Criuleni o acțiune împotriva lui Casian Oleg, privind modificarea cuantumului prin majorare a pensiei de întreținere pentru copii minori.

În argumentarea acțiunii sale, reclamanta a indicat că prin hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 19 iunie 2018, s-a desfăcut căsătoria încheiată între Casian Tatiana şi Casian Oleg. Din căsătoria respectivă, s-au născut copiii minori Casian Natalia, născută la ***** şi Casian Arina născută la *****, domiciliul copiilor minori, fiind determinat cu mama - Casian Tatiana.

La fel, din contul lui Casian Oleg, s-a încasat în beneficiul lui Casian Tatiana, pensia de întreţinere pentru copiii minori după cum urmează: 1000 lei pentru fiecare copil. Contrar promisiunilor că va ajuta și întreține copiii minori suplimentar la sumele adjudecate cu titlu de pensie de întreținere, ultimul se eschivează categoric.

Suma de 1000 lei pentru fiecare copil este una mizeră, raportînd la situaţia economică de la ziua de azi, inclusiv creşterea bruscă a preţurilor precum şi rata inflaţiei. Mama copiilor efectiv nu face faţă cheltuielilor pentru întreţinerea acestor copii. În fapt, obligațiile părinteşti, care ar trebui să fie onorate de pîrît sînt lăsate de o parte, pîrîtul manifestînd o ignorață totală față de copiii săi.

De drept, și-a fundamentat acțiunea pe prevederile art. art. 74 alin.(3), 76 alin.(1), 79 din Codul familiei, art. 2 al Legii mr.152 din 05.07.2012 cu privire la minimul de existență, și a concluzionat că la caz se necesită modificarea cuantumului pensiei de întreținere, or 1000lei/lunar per copil este sub pragul sărăciei, iar mama - Buzgan Tatiana, efectiv nu face faţă situaţiei, necesităţilor şi realităţilor de zi cu zi, unde copiii pe lîngă un minim de existenţă au nevoie de activităţi pentru 3 dezvoltare, cărţi, frecventarea anumitor cercuri de dezvoltare, inculsiv distracţie, inclusiv bunuri pentru frecventarea instituţiilor școlare etc.

În temeiul argumentelor relatate, reclamantul solicită a încasa din contul pîrîtului - Casian Oleg, în beneficiul reclamantei Buzgan Tatiana, prin majorarea cuantumului, pensia pentru întreţinerea copiilor minori: Casian Natalia, născută la ***** şi Casian Arina născută la *****, în mărime de 4000lei/lunar, pînă la atingerea majoratului, precum și a încasa din contul pîrîtului Casian Oleg, în beneficiul reclamantei Buzgan Tatiana, cheltuielile legate de judecarea cauzei.

Argumentele participanţilor la proces:

Interesele reclamantei Buzgan Tatiana în respectivul proces au fost reprezentate de avocatul Dorin Podlisnic, care la rândul său a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa sa.

Cât privește partea pârâtă Casian Oleg, instanța a dispus citarea publică a acestuia, respectiv partea reclamantă a asigurat citarea publică a numitului prin intermediul ziarului ”Dreptul”, ediția din 04.07.2025 (f.d.51).

Reprezentantul pârâtului, avocatul Constantin Goncear, fiind desemnat prin Decizia coordonatorului Oficiului Teritorial Chișinău CNAJGS să reprezinte interesele pârâtului Casian Oleg (f.d.42), în ședința de judecată a menționat că nu l-am văzut niciodată pe pârâtul Casian Oleg și respectiv nu știe cu certitudine poziția procesuală a acestuia, însă în pofida faptului că în cerere este indicat de a fi încasat din contul pârâtului în beneficiul copiilor minori suma de 4000 lei pentru ambii copii, totuși consideră că această sumă este puțin majorată decât necesită, deoarece conform datelor BNS, coșul minim de consum al copiilor cu vârste de la 6 la 17 ani oscilează în jurul sumei de 3000 lei, și care se împarte în jumătate, rezultând o sumă de aproximativ 1500 lei lunar. Reieșind din cele menționate, a apreciat că Casian Oleg nu achită pensia de întreținere, nu datorită faptului că nu dorește să aibă grijă de copii, pur și simplu nu are posibilitate. Corespunzător, avocatul a optat pentru admiterea în parte a cererii, cu dispunerea încasării din contul pârâtului a pensiei alimentare în sumă de 1500 lei lunar pentru fiecare copil, iar în total suma de 3000 lei.

Aprecierea instanţei de judecată.

*Audiind poziția participantului la proces asupra acțiunii depuse, studiind materialele dosarului şi înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată, și ținând cont de mijloacele probatorii prezentate instanței, instanța de judecată constată că cererea de chemare în judecată înaintată de Buzgan Tatiana împotriva lui Casian Oleg, urmează a fi admisă doar în parte, reieșind din raționamentele relatate mai jos.*

Conform art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Potrivit art. 118 alin. (1), (3) cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei

sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Din suportul probator administrat la materialele cauzei, instanța de judecată stabilește cu certitudine că, prin hotărîrea Judecătoriei Criuleni, sediul Central, nr.2-556/17 din 19 iunie 2018, s-a desfăcut căsătoria înregistrată între Casian Tatiana şi Casian Oleg (f.d.10), divorțul fiind înregistrat la data de 24 iulie 2018 (f.d.11).

Din căsătoria respectivă, s-au născut copiii minori Casian Natalia, născută la ***** (f.d.12) şi Casian Ariana născută la ***** (f.d.13), domiciliul copiilor minori, fiind determinat cu mama - Casian Tatiana.

La fel, prin hotărârea antereferită, instanța a soluționat chestiunea privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, fiind dispusă încasarea din contul lui Casian Oleg, în beneficiul lui Casian Tatiana, a pensiei de întreţinere pentru copiii minori, în mărime fixă a câte 1000 lei pentru fiecare copil, începând cu data de 13.02.2018 până la atingerea de către copii a vârstei majoratului.

Potrivit părții reclamante, pârâtul se eschivează de la achitarea sumelor stabilite de instanța de judecată cu titlu de pensie de întreținere, și totodată afirmă că suma adjudecată inițial, este una mizeră în raport cu situația economică actuală, inclusiv creșterea bruscă a prețurilor, cât și a ratei inflației.

Totodată de menționat că, înscrisuri sau probe care ar dovedi cheltuielile lunare suportate de reclamantă pentru întreținerea copiilor minori aflați la îngrijirea sa, eventual informații, date despre faptul că minorele frecventează careva cercuri de activități, ateliere extrașcolare, sau alte informații relevante pentru a susține acțiunea înaintată, reclamanta nu a administrat, limitându-se la expuneri narative în textul cererii de chemare în judecată.

Instanța învederează că subiectele raporturilor de dreptul familiei au o anumită calitate izvorâtă din raporturile personale nepatrimoniale și patrimoniale care apar din căsătorie, rudenie, adopție și raporturile asimilate de lege, sub anumite aspecte cu raporturile de familie în scopul ocrotirii și întăririi acesteia.

Subiecte ale raporturilor juridice familiale sunt persoanele fizice participante la aceste relaţii.

Persoanele fizice participante la raporturile juridice familiale au calităţi deosebite, reglementate de lege în fiecare caz concret ca soţi, părinţi, copii, adoptatori, tutori, curatori. Una şi aceeaşi persoană poate avea calitatea de subiect în diferite raporturi

juridice: soţ - în raportul de căsătorie, părinte - în raportul dintre părinţi şi copii, frate sau soră - în raportul de rudenie etc.

Premisa necesară pentru ca o persoană să participe la raporturile juridice familiale este ca ea să posede capacitatea juridică familială. *Capacitatea juridică familială,* ca şi capacitatea juridică civilă, este alcătuită din capacitatea de folosinţă şi capacitatea de exerciţiu a persoanei.

*Capacitatea de folosinţă* în dreptul familiei este capacitatea de a avea drepturi şi obligaţii familiale. Conţinutul capacităţii de folosinţă în dreptul familiei se exprimă prin: a) capacitatea de a încheia o căsătorie - ceea ce este un drept subiectiv pe care orice persoană îl are atunci cînd întruneşte condiţiile de fond pentru încheierea ei; b) capacitatea de a avea drepturi personale şi patrimoniale de soţi – o posibilitate egală pentru toate persoanele care au încheiat o căsătorie; c) capacitatea de a avea dreptul la desfacerea căsătoriei pentru fiecare dintre soţi în cazul când viaţa de familie a devenit pentru el imposibilă; d) capacitatea de a avea drepturi şi obligaţii în privinţa atestării provenienţei copilului; e) capacitatea de a avea dreptul pentru înfăptuirea actului juridic de adopţie şi a dobândi drepturile şi obligaţiile ce reies din acest act juridic; f) capacitatea de a avea drepturi şi obligaţii ce reies din instituţia tutelei şi curatelei.

*Capacitatea de exerciţiu* – aceasta fiind determinată ca aptitudinea persoanei de a *dobândi* prin fapta proprie şi de a exercita drepturi subiective concrete, de a-şi asuma personal obligaţii familiale şi de a le executa. Conform art. 26 Codul Civil această capacitate de exerciţiu deplină apare odată cu împlinirea vârstei de 18 ani.

Capacitatea de exerciţiu în dreptul familiei se manifestă ca aptitudinea de a încheia acte juridice familiale, cu scopul de a crea sau înceta raporturi juridice familiale (încheierea căsătoriei, încuviinţarea adopţiei), a realiza drepturile personale şi patrimoniale şi îndeplini obligaţiile familiale.

Particularitatea capacităţii de exerciţiu în dreptul familiei este că ea apare concomitent cu elementele capacităţii de folosinţă şi există concomitent cu aceasta, ceea ce prezintă capacitatea juridică familială.

Actele juridice familiale, având un caracter personal, de regulă, nu pot fi efectuate prin reprezentare. În realizarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor familiale cu conţinut patrimonial, nu întotdeauna este necesară capacitatea de exerciţiu, deoarece aici poate fi folosită reprezentarea.

Astfel, drepturile şi obligaţiile familiale pot fi împărţite în două categorii: 1) care pot lua naştere, înceta şi pot fi realizate doar prin acţiune personală a celora cărora le aparţin aceste drepturi şi unde este imposibilă completarea capacităţii de exerciţiu care lipseşte (aceste cazuri sunt expres prevăzute de lege, de exemplu, încheierea căsătoriei, actul juridic de încuviinţare a adopţiei, stabilirea tutelei, curatelei etc); 2) care pot fi exercitate personal de cel căruia îi aparţin drepturile sau cu ajutorul altor persoane care îl reprezintă (reprezentarea copilului minor de către părinţi, adoptatori, tutori).

Obligaţia legală de întreţinere dintre părinţi şi copii este reglementată de Codul familiei inserat în Titlul IV, Capitolul 12, „Obligația de întreținere dintre părinți și copii”.

Conform art. 74 alin.(1) din Codul familiei, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Această obligaţie aparţine în egală măsură atât mamei, cât şi tatălui copilului care sunt indicaţi în certificatul de naştere al copilului.

Este de menționat că normele de drept naţional şi internaţional stabilesc că răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Așa cum s-a enunțat supra, în raporturile dintre părinţi şi copiii lor minori, obligaţia legală de întreţinere are ca obiect asigurarea mijloacelor pentru educarea, învăţătura şi pregătirea lor profesională, ori doar în asemenea cazuri educaţia primită va promova cultura sa generală şi îi va da putinţă să-şi dezvolte, în condiţii egale, aptitudinile, judecata individuală şi simţul răspunderii morale şi sociale şi să devină un membru util al societăţii.

Dreptul copilului la educaţie este asigurat prin faptul că legislaţia impune părinţilor acest drept ca o obligaţie, iar în cazul lipsei părinţilor dreptul la educaţie este asigurat de către autoritatea tutelară.

Asigurarea acestor cheltuieli este pusă pe seama părinţilor, care au obligaţia de întreţinere, reglementată de legislaţie.

În mod obișnuit, părinţii asigură copiii în limita mijloacelor financiare de care dispun în mod benevol. În caz că întreţinerea nu este prestată benevol, părinţii sunt impuşi la plata întreţinerii.

În esenţă, acesta este cel mai principal drept patrimonial al copilului - dreptul de a primi întreţinerea de la părinţii săi.

Or, a întreţine o persoană înseamnă a-i asigura existenţa. Obligaţia de întreţinere are ca obiect prestarea a tot ceea ce este necesar traiului: alimente, locuinţă, îmbrăcăminte, medicamente, îngrijirea sănătăţii, care toate la un loc formează cuprinsul noţiunii de întreţinere în înţelesul ei general.

Dacă întreţinerea nu se plăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri a instanţei judecătoreşti, la caz acest lucru a avut loc, așa cum prin hotărîrea instanței s-a dispus încasarea pensiei de întreținere în mărime fixă a câte 1000 lei lunar pentru fiecare copil minor, cu titlu de pensie de întreținere.

În speță, se reține că perioada de întreținere fiind una determinată, deoarece întreținerea dată este o obligație prevăzută de lege, iar această perioadă determinată stabilită de lege, prin care debitorii obligaţiei de întreţinere sunt părinţii, iar creditorii întreţinerii date sunt copiii acestora de vârstă minoră și durează până la vârsta de 18 ani a copiilor.

Respectiv, pe tot parcursul perioadei date, debitorii obligaţiei de întreţinere sunt datori să ofere grija şi întreţinerea cuvenită copiilor lor, care sunt exemplificate prin acordarea de către primii a suportului material şi spiritual necesar unei dezvoltări normale şi menţinerii unei bune stări a sănătăţi

Părinţii sînt reprezentanţii legali ai copiilor lor şi acţionează în numele lor în relaţiile cu toate persoanele fizice şi juridice, inclusiv în autorităţile administraţiei publice şi instanţele judecătoreşti, fără a avea nevoie de împuterniciri speciale

În aspectul menționat, reclamanta făcând uz de aceste drepturi, a înaintat inițial o acțiune, în baza căreia, instanța de judecată prin hotărârea adoptată la 19 iunie 2018 i-a adjudecat cuantumul pensiei de întreținere în mărime bănească fixă a câte 1000 lei lunar, pentru fiecare copil minor. De menționat că, instanța la acel moment s-a ghidat de informația plasată de Biroul Național de Statistică, cât și de prevederile Legii privind minimul de existență, considerând că această sumă era una rațională și proporțională cheltuielilor pentru întreținerea unui copil minor.

Ca urmare, la data 14 august 2024, partea reclamantă a înaintat prezenta acțiune prin care solicită modificarea cuantumului pensiei de întreținere, prin majorarea cuantumului adjudecat inițial, de la suma de 1000 lei/lunar pentru fiecare copil, la suma de 4000 lei/lunar pentru fiecare copil.

În contextul obiectului adus spre soluționare, instanța învederează prevederile art.110 din Codul familiei, potrivit cărora, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luînd în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.

*Starea materială* reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.).

*Starea familială* defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie. Cu titlu exemplificativ, care influenţează per ansamblu starea familiei, a cărei listă nu este una exhaustivă, şi anume, numărul copiilor şi persoanelor aflate la întreţinere.

Sintagma *alte circumstanţe importante*, care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lasă o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex.: chestiuni de ordin medical).

Astfel, instanța învederează că alte date decât cele prezentate de reclamantă, instanței nu au fost prezentate, și anume: care sunt bunurile imobile și mobile deținute atît de reclamantă, cît și de pîrît, informația despre veniturile sale, atît a reclamantei cât și a pîrîtului, care puteau fi solicitate de la organele competente, inclusiv și prin concursul instanței, și prin care ar fi făcut dovada că au încercat a le obține, alte informații relevante ce ar fi confirmat faptul că pârâtul își câștigă existența și are un venit stabil și considerabil, inclusiv și care orientativ sunt cheltuielile pentru copil suportate de reclamantă, dacă copii frecventează alte cercuri extracuriculare, dacă fac ore suplimentare, au cheltuieli de transport și care sunt acestea, pentru a putea justifica suma cheltuielilor solicitate în cuantum de 4000 de lei pentru fiecare copil.

Prin urmare, instanța atestă că nevoia celor care primesc întreținerea, și anume necesitățile minorilor au crescut odată cu înaintarea în vârstă *(la momentul adoptării hotărârii din 19 iunie 2018, copii minori se încadrau în categoria vârstei de 1-6 ani, în prezent atribuindu-se la categoria 7-17 ani)*, raportat la caracterul complex al obligației de întreținere, care presupune asigurarea tuturor condițiilor necesare pentru nivel de trai corespunzător: alimente, îmbrăcăminte, medicamente, educarea, învățătura și pregătirea

profesională, ceea ce dovedește că s-a schimbat starea materială a celui ce primește întreținerea.

În asemenea circumstanțe sunt incidente dispozițiile privind modificarea pensiei de întreținere, întrunindu-se existența condiției în ce privește schimbarea stării materiale a celui ce primește întreținerea, adică nevoia celui care o primește, în speță a copiilor minori: Casian Natalia, născută la *****, și Casian Ariana, născută la *****.

Ori, din anul 2018, situația copiilor minori cu siguranță s-a schimbat, fiecare vârstă determinând schimbarea spectrului necesităților de educare, îngrijire și instruire a fiecărui copil.

Și deși reclamanta nu a administrat niciun înscris care ar dovedi faptul că copiii minori ar fi înmatriculați la anumite instituții școlare sau extra-școlare, la careva cercuri de activități, la fel cum nu a prezentat nici careva bonuri de plată a cărorva bunuri, servicii procurate în interesul copiilor minori, întru satisfacerea necesităților ultimilor, totuși instanța va aprecia în parte solicitările reclamantei ca fiind temeinice, întrucât frecventarea instituțiilor școlare este una obligatorie, iar a celor extrașcolare fiind facultativă, dată în scopul dezvoltării abilităților copiilor.

Așadar, este indubitabil faptul că desfășurarea zilnică a activităților școlare presupune suportarea unor cheltuieli ridicate, părâtul urmând să contribuie activ și în egală măsură la întreținerea minorilor. Costurile privind creșterea și educarea copiilor trebuie să permită menținerea acestora la un nivel ridicat. Minorii sunt de vârstă școlară, având dreptul, în continuare la întreținere din partea ambilor părinți.

Din perspectiva aspectului educației, nevoile copilului sunt numeroase. Urmarea cursurilor de învățământ presupune suportarea cheltuielilor pentru procurarea de rechizite, manuale școlare, materiale documentare, acces facil la informații (inclusiv prin contractarea serviciilor de internet) sau chiar eventual desfășurarea unor cursuri suplimentare de pregătire.

Potrivit vârstei copiilor minori, ambii sunt elevi, pregătirea acestora necesitând cheltuieli însemnate pentru asigurarea copiilor cu materiale didactice și de informare necesare dobândirii unei bune baze educaționale, care să le permită să depășească examenele de verificare a cunoștințelor care se preconizează în viitorul apropiat.

Astfel, se constată că în prezent cheltuielile ocazionate de educația acestora sunt ridicate, dat fiind faptul că necesită manuale, cărți, materiale diverse, ținută zilnică decentă și îngrijită, adecvată activităților desfășurate și deplasarea lor cât mai eficientă la instituția de învățământ ori după caz în alte locații.

Dat fiind faptul că locuința minorelor Casian Natalia și Casian Ariana este la reclamantă, anume ultima își îndeplinește în natură obligația de a participa la creșterea armonioasă, educarea și pregătirea minorelor, inclusiv și material, odată ce partea pîrîtă, potrivit datelor eliberate de APL *****, r-nul *****, nu domiciliază în aceeași localitate cu minorele, și din cele relatate în textul acțiunii, nu participă categoric la întreținerea fiicelor minore.

Concomitent însă, instanța reține că la materialele cauzei nu s-au prezentat nici careva înscrisuri probatorii care ar dovedi mijloacele și starea materială a celui care urmează să presteze întreținerea, veniturile părâtului Casian Oleg, careva informații dacă ultima mai are careva persoane la întreținere decât minorele, precum și ținând de cuantumul minimului de existență aprobat de Biroul Național de Statistică, în care este menționat că minimul de existență pentru un copil cu vîrsta de 7-17 ani în sate este de 3233,40 lei, pentru primul

semestru al anului 2025, în coraport cu aceleași date când a fost pronunțată hotărârea instanței în anul 2018, atunci când minimul de existență pentru minori, pentru anul 2018 constituia pentru un copil cu vîrsta de 1-6 ani, în sate constituia suma de 1500,30 lei.

Circumstanțele reflectate supra, și anume schimbarea vârstei copiilor aflați în creștere și diferența dintre anii comparați supra, demonstrează o creștere a minimului de existență.

De menționat că, potrivit hotărârii Judecătoriei Criuleni din 19 iunie 2018, pârâtul a fost obligat la plata unei pensii în mărime fixă de 1000 lei/ lunar pentru fiecare copil în parte, ceea ce potrivit situației actuale reprezintă – 30,92 % din minimul de 3233,40 lei.

În atare condiții se poate constata că suma bănească din 1000 lei este aproximativ 30,92 % din minimul de 3233,40 lei. Prin urmare, cifrele menționate arată că pensia actuală nu mai este proporțională cu necesitățile financiare minime ale copilului și având în vedere nevoia copiilor de întreţinere, instanța reține că sunt îndeplinite condițiile legale în vederea majorării pensiei de întreținere stabilite în sarcina pârâtului de la suma de la 1000 de lei, la suma de 2000 de lei, pentru fiecare copil, începînd de la 14.08.2024, pentru ca pîrîtul să aibă capacitate de a o achita.

În acest sens, instanța consemnează că cuantumul solicitat de reclamantă nu poate fi adjudecat, or ultima nu a administrat înscrisuri care să justifice în mod cert că necesitățile copiilor minori aflați la întreținerea sa ocazionează cheltuieli anume potrivit sumelor reclamate.

Totodată, referirile reprezentantului reclamantei exclusiv la datele statistice, cum este și *dinamica prețurilor de consum*, fie *măsurarea sărăciei multidimensionale în Republica Moldova*, nu pot fi luate izolat ca bază pentru admiterea integrală a acțiunii potrivit modului formulat, fără a opera cu date specifice, individuale ale speței aduse spre judecată, în special nu pot substitui datele concrete despre starea materială și/sau familială a părților, cercul de interese și ocupații ale minorele, necesitățile de întreținere, educare și instruire ale ultimelor, în sensul argumentat în cele de mai sus.

Subsumând aprecierile relatate supra, instanța accentuează că, pentru a evalua *caracterul rezonabil și obiectiv* al cuantumului pensiei de întreținere solicitat de reclamantă de la pârât, pentru a putea stabili întinderea reală a obligației de întreținere solicitată de reclamantă, instanței urmau a-i fi prezentate date certe despre litigiu.

Tot aici instanța de judecată statuează că, o pensie de întreținere plătită efectiv și lunar aduce mai multe beneficii pentru copil, decât o pensie de întreținere mai mare indicată în hotărâre dar care nu va fi achitată efectiv și regulat de către pârât.

Subsecvent, urmând instanța a statua că din momentul sesizării instanței, partea nu a fost lipsită de a se adresa cu o cerere către executorul judecătoresc, întru a fi indexată această pensie conform coeficientului de indexare stabilit anual prin hotărâre de Guvern în baza mecanismului prevăzut de art. 13 alin. (2) din Legea nr. 156/1998, până la reglementarea unui mecanism de către Parlament în art. 108 din Codul familiei, drept de care nu a uzat, fapt expus în ședință de către reprezentantul reclamantei.

În continuare, instanța de judecată reține că reclamanta a fost scutită de plata taxei de stat. Din acest motiv, cheltuielile respective trebuie încasate de la pârât dacă nu este scutit și el de la plata lor, potrivit art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 87 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, valoarea acțiunii se determină: (c) din suma totală a obligațiilor de plată pe un an – în acțiunile pentru plata pensiei de întreținere.

Astfel, suma totală a obligațiilor pe un an al pârâtului constituie diferența dintre pensia anterioară și cea majorată, și anume – 1 000 lei * 1 2 – 4 000 * 12 luni. Luând în considerare modalitatea de calcul al mărimii taxei de stat, instanța hotărăște că pârâtul trebuie să plătească la bugetul de stat suma bănească de 1249,96 lei, cu titlu de taxă de stat.

În cele din urmă, instanța precizează că, alte cheltuieli de judecată, eventual ocazionate de asistență juridică contractată în legătură cu prezentul proces judiciar, reclamanta nu a invocat și respectiv nu a probat suportarea acestora (după caz vreun raport desfăşurat privind activitatea avocatului în cadrul contractului de asistenţă juridică pe această cauză, etc.). Corespunzător, instanța la adoptarea prezentei hotărâri a rezultat strict din pretențiile formulate de partea reclamantă, în corespundere cu rigorile procedurale impuse de art.240 alin.(3) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

**h o t ă r ă ș t e :**

Se admite în parte cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Dorin Podlisnic, în numele lui Buzgan Tatiana îndreptată către Casian Oleg, privind modificarea cuantumului prin majorare a pensiei de întreținere pentru copii minori.

Se modifică prin majorare cuantumul pensiei de întreținere încasată de la Casian Oleg în beneficiul lui Buzgan Tatiana pentru întreținerea copiilor minori, Casian Natalia, c/p ***** și Casian Ariana, c/p *****, stabilită prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central nr.2-556/17 din 19 iunie 2018, de la suma de 1000 lei, pentru fiecare copil, care a fost dispusă spre încasare lunar la suma de a cîte 2000 de lei, pentru fiecare copil.

Se încasează de la Casian Oleg, c/p *****, cu ultimul domiciliu cunoscut în *****, r-nul ***** în beneficiul lui Buzgan Tatiana, c/p *****, domiciliată în *****, r-nul *****, pensia de întreținere pentru copii minori Casian Natalia, c/p ***** și Casian Ariana, c/p *****, în mărime de a cîte 2000 (două mii) lei, lunar pentru fiecare copil, începând cu data adresării cererii în judecată – 14 august 2024 și până la atingerea majoratului fiecărui copil minor, care urmează a fi executată imediat la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Se încasează din contul lui Casian Oleg, c/p *****, cu ultimul domiciliu cunoscut în *****, r-nul *****, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1249,96 lei (una mie două sute patruzeci și nouă lei, 96 bani), care constituie diferența dintre obligația de plată a pensiei de întreținere a copilului minor pe un an anterior încasată și cuantumul sumei majorate, de a căror plată reclamanta a fost scutită.

Titlul executoriu emis în temeiul hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central nr. 2-556/17 din 19 iunie 2018, urmează a fi restituit spre anulare.

În rest, pretențiile în partea cheltuielilor judiciare, se resping ca neîntemeiate.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Criuleni.

Președintele ședinței,
Judecător /semnat/ Arapu-Buțco Alina

Copia veridică

Judecător Arapu-Buțco Alina